

Beperkte financiële middelen nopen overheid, ziekenhuizen en artsen tot moeilijke keuzes

Hotel met vreemde vogels

In rand van *Manifesta 9* vormde kippenkunstenaar Koen VANMECHELEN zijn atelier om tot hotel voor een dertigtal artiesten uit de hele wereld

- Pleidooi voor diversiteit en harmonie binnen de mensheid
- Aanklacht tegen wereld die te vaak verdeelt en uitsluit
- Wervend kunstproject

Lieve WOUTERS

Heel wat schoon volk op de tentoonstelling *Manifesta 9* in Genk, de Europese biënnale voor Hedendaagse Kunst die nog loopt tot 30 september. Op een boogscheut daarvandaan vormde Koen Vanmechelen begin juni zijn Hasselts atelier om tot een 'Hotel voor migranten'. Een dertigtal artiesten uit alle delen van de wereld logeerde er een week lang. De kunstenaars sliepen op legerbedden in het atelier, aten in tenten en werkten ondertussen samen aan een verrassende tentoonstelling. Tot het publiek behoorden onder meer studenten die DNA-stalen kwamen nemen, en vluchtelingen.

Vanmechelen werd wereldbekend met zijn *Cosmopolitan Chicken Project*. Hij beschouwt de kip als het meest aan de mens verwante dier, want onafscheidelijk. Op zoek naar de kip die alle soorten overstijgt, begon hij rassen te mengen. Zijn ideeën resulteren in weelderige schilderijen van kippenkoppen en hanenstaarten, maar ook in beelden en vooral installaties. Vanmechelen noemt zich een 'conceptuele kunstenaar'. Met zijn werk wil hij ons doen nadenken over anders-zijn en eigenheid.

Het 'migrantenhotel' dat Vanmechelen van 31 mei tot 7 juni uitbaatte, samen met zijn Poolse medecurator Tomasz Wendland, past in datzelfde verhaal. Het is een beeldrijk pleidooi voor diversiteit en harmonie binnen de mensheid en tegelijk een aanklacht tegen een samenleving die maar al te vaak verdeelt en uitsluit. Vandaar ook de DNA-stalen, in samenwerking met de universiteit. Als je kunstenaars uit alle delen van de wereld samenbrengt, welke chemie ontstaat er dan? Wat hebben

Samen wonen en werken, als immigranten uit de hele wereld. Een kunst op zich. © Rudi Van Beek

ze (genetisch) gemeenschappelijk en wat onderscheidt hen van elkaar?

Chemie hangt hier zeker in de lucht. Het atelier van Vanmechelen bruist van de creativiteit. Een levend kunstwerk, zo lijkt het wel, of een laboratorium. De artiesten

verwelkomen de bezoekers hartelijk, maar zetten ze ook graag op het verkeerde been. Misschien om een gevoel van vervreemding op te roepen, waardoor de bezoeker zich misschien beter kan inleven in de problematiek die hier wordt aangekaart.

Vanmechelens eerste performance in die week vond plaats bij de Dienst Bevolking, waar zijn hotelgasten een geldige verblijfsvergunning moesten halen, om zich even echt migrant te voelen. De Litouwse kunstenaar Redas Dirzys daagt graag uit:

„Hoe zouden wij ons ooit echt migrant kunnen voelen? Wij zijn toeristen, kunnen hooguit even doen alsof. Kunst maken over migratie of de ellende van een vluchteling? Onmogelijk. Hier past alleen zwijgen, of protesteren.”

Amerikaan Charlie Citro is het daar niet mee eens. Hij maakt in de studio van Vanmechelen enkele indringende werken, zoals een reuzengroot paspoort en een bezem met sokken eraan. Dat werk draagt als titel *Veeg tot je erbij neerval*. Poetsen, inderdaad vaak een baantje voor een illegale vluchteling.

Verderop liggen witte zeilen over elkaar heen gedrapeerd. Het opschrift: *United States of Immigrants*. Klagen deze kunstenaars de on gastvrijheid van het rijke deel van de wereld aan, zelf zijn ze de gastvrijheid zelve. Het eten is net klaar en de groep gaat aan tafel. We moeten mee aanschuiven. Naast een kom sla met vers aangevoerde aardbeien uit Hoogstraten geurt de kip in curry masala.

Een Japanse kunstenaar voert intussen een performance uit. Via oortjes luisteren we beiden naar dezelfde muziek, terwijl hij danst. De groep schuift intus-

„Kunst alleen kan de wereld niet redden, maar ze is wel een deel van de ommekeer”

sen voort aan en begint te eten. Weer die vervreemding. Ik beleef iets waar de menigte rondom mij geen besef van heeft.

Vanmechelen komt erbij zitten. „Ik geloof in de kunst”, zegt hij. „Elk goed artistiek project is immers betrokken op de samenleving. Niet dat kunst alleen de wereld kan redden, maar ze is wel een deel van de ommekeer.”

20 juni is Wereldvluchtelingendag. KMS doet een aantal liturgische suggesties voor de vieringen van komend weekend en voor een bijzondere viering om vluchtelingen te gedenken die tijdens hun vlucht om het leven kwamen. Bel 02 502 11 28 of surf naar www.kms.be.